

VIEŠOJI ĮSTAIGA UTENOS KOLEGIJA

STUDENTŲ VERSLUMO IR KŪRYBIŠKUMO UGDYMAS UTENOS, VILNIAUS IR PANEVĖŽIO REGIONUOSE (IN CORPORE),

Nr. 09.3.1-ESFA-K-731-01-0012

1 lentelė. Projekto veiklų įgyvendinimo rezultatai

Veiklos Nr.	Veiklos pavadinimas	Fizinio rodiklio nr.	Fizinio rodiklio pavadinimas	Fizinio rodiklio matavimo vnt.	Fizinio rodiklio planuota reikšmė	Fizinio rodiklio pasiekta reikšmė
1.1.	Verslumo ir kūrybiškumo ugdymas trijų ir daugiau studijų krypčių studentų ir dėstytojų komandoms	1.1.1.	I dalis. Įvadiniai mokymai	asm.	150	150
		1.1.2.	II dalis. Mokymai komandoms	asm.	40	40
		1.1.3.	III dalis. Baigiamasis renginys	vnt.	2	2

Vykdamas projekto veiklą Nr. 1.1. Verslumo ir kūrybiškumo ugdymas trijų ir daugiau studijų krypčių studentų ir dėstytojų komandoms, pasiekti šie fiziniai rodikliai:

- 1.1.1. I dalyje. Įvadinuose mokymuose dalyvavo 150 asm.;
- 1.1.2. II dalyje. Mokymuose komandoms dalyvavo 40 asm.;
- 1.1.3. III dalis. Baigiamasis renginys. Organizuoti 2 renginiai.

I dalis. Įvadiniai mokymai. Mokymai organizuoti 2 ciklais:

1. Pirmojo ciklo mokymai įvyko 2018 m. gegužės 11d. ir 18 d. Juose dalyvavo 75 asmenys, iš jų 64 studentai iš Utenos kolegijos, Mykolo Romerio universiteto ir Panevėžio kolegijos studentai, besimokantys trijose skirtingose studijų kryptyse (biomedicinos, technologijų ir socialinių mokslų), ir 11 dėstytojų.
2. Antrojo ciklo mokymai įvyko 2018 m. spalio 12 ir lapkričio 9 d. Juose dalyvavo 75 asmenys, iš jų 71 studentas, besimokantis trijose skirtingose studijų kryptyse (biomedicinos, technologijų ir socialinių mokslų), ir 4 dėstytojai.

Mokymų metu dalyviai buvo motyvuoti įsitraukti į tolimesnes projekto veiklas: Mokymus komandoms ir Studentų verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursą "In corpore"), skatinant labiau pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, suvokti talentus bei įgyti adekvataus pasitikėjimo savimi, supažindinant su Utenos, Panevėžio, Vilniaus regionuose vystomo verslo pavyzdžiais, verslo plėtojimo sėkmės istorijomis, socialinio verslo vystymo problemomis bei galimybėmis. Vykdamas šią veiklą Utenos, Panevėžio ir Vilniaus regiono problemų analitikai išgrynino specifinius Utenos, Vilniaus, Panevėžio regionų verslo kūrimo ir plėtojimo, socialinio verslo vystymo, socialinių problemų sprendimo poreikius, parengė kiekvieno regiono analizę ir išvadas, su kuriomis buvo supažindinti mokymų dalyviai. Mokymus vedė grupė įvairių verslo sričių atstovų, lektorių, visuomenės veikėjų, nuomonės formuotojų: Povilas Petrauskas, INFINITAS, Baltijos koučingo centras; Andrius Bičeika, REVOLUT; Nijolė Oželytė, visuomenės veikėja; Eimantas Mikšys, komunikacijos specialistas, verslininkas, LOGIN ir VERSLAUK nugalėtojas;

Jurgita Makselytė, UAB „CYCLIGO“, Rokas Tamošiūnas, OPEN CIRCLE CAPITAL; Tomas Vonžodas, LEKŠTĖ.LT; Aleksejus Žaltkovski, „Talentų karta“; Violeta Masteikienė, „GMM projektai“, socialinio verslo idėjų vystytoja; Laurynas Braškus, Saulėtekio slėnio mokslo ir technologijų parkas; Marius Vaščega, Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje Atstovybės vadovo pavaduotojas, Politikos analizės ir apžvalgos grupės vadovas; Monika Stankevičiūtė, NVO „Avilyš“; Darius Kniūkšta, UAB „Trys kubai“; Orijus Gasanovas, ZIP FM, Happy365, VMG; Saulius Lapienis, LIC, kosmoso ekspertas; Kasparas Mociūnas, MB „Paletės baras“; Dainius Dikšaitis, ERGO, komunikacijos ekspertas; Simona Burbaitė, tinklaraštininkė, nuomonės formuotoja.

Iš viso abiejų ciklų įvadiniuose mokymuose dalyvavo 150 asm. Iš jų 135 studentai ir 15 dėstytojų Dėstytojai sudarė 10% visų projektų dalyvių skaičiaus.

II dalis. Mokymai komandoms "Verslumo ir kūrybiškumo gebėjimų ugdymas". Mokymus sudarė 5 temos po 2 d. Mokymai organizuoti 5 kartus po 2 mokymų dienas (1 d. 8 val.). Mokymų trukmė – 80 val. *Mokymai organizuoti 2 ciklais:*

1. Pirmojo ciklo mokymai įvyko 2018 m. gegužės 21-22 d., 25-26 d., 30-31 d. ir birželio 7-8 d bei birželio 14-15 d. Juose dalyvavo 20 asm. Iš jų 16 studentų ir 4 dėstytojai, kurie sudarė 4 komandas.

Ugdymas komandose sudarė ne mažiau kaip 40% naudojamų metodų. 1 dalyviui teko 80 val. mokymų, iš kurių 60 val mokymų - komandinė veikla, darbas grupėse, užduočių atlikimas ir 20 val. sudarė pranešimai, nukreipiantys į teorinius pagrindus bei konkrečius verslo atvejus. Dalį mokymų vedė ir savo patirtį perdavė skirtingo sektoriaus profilio: gamybos srities (AB „Utenos trikotažas“ generalinis direktorius dr. S Šabūnas), paslaugų srities (A. Jarašiūnas, A. Žaltkovski), sveikatos srities (O. Lapinas), verslo įmonių (L. Šimonis, UAB „SM Consulting“, M. Grajauskas, UAB „Startum sprendimai“) atstovai.

Mokymų metu dalyviai įgijo komandinių įgūdžių, kurie buvo vystomi verslumo ir kūrybiškumo ugdymo bei socialinio verslumo aspektais pagal šias temas: Talentų supratimas ir vystymas: Kokios yra mano sėkmės savybės ir kas yra man sėkmė?; Soc. problemų ir rinkos poreikio identifikavimas: Strateginis marketingas; Planavimas ir komandos valdymas: Kaip padidinti produktyvumą?; Soc. verslas ir verslumo ugdymas: Kaip kurti vertę sau ir visuomenei?; Kūrybiškumo ugdymas: Pardavimai.

Iš viso pirmo ciklo II dalies Mokymuose komandose "Verslumo ir kūrybiškumo gebėjimų ugdymas" dalyvavo 20 asm. Likusiems antrojo mokymų ciklo dalyviams, 20 asm., mokymai bus užbaigti 2019 b. sausio 24-25 d.

Iš viso II ciklo II dalies Mokymuose komandose "Verslumo ir kūrybiškumo gebėjimų ugdymas" dalyvavo 20 asm. Likusiems antrojo mokymų ciklo dalyviams, 20 asm., mokymai bus užbaigti 2020 m. sausio 24-25 d.

Trys Regiono problemų analitikai Utenos, Vilniaus, Panevėžio reg. verslo kūrimo ir plėtojimo, socialinio verslo vystymo, socialinių problemų sprendimo poreikius, analizę ir išvadas, rekomendacijas pateikė pirmojo ciklo II dalie mokymų lektoriams, užtikrindami mokymų turinį ir metodų naudojimą verslumo ugdymo aspektu, vertino Konkurso darbus. Baigiamąjį renginį metu pateikė išvadas, įžvalgas apie studentų verslumo ugdymo pasiekimus ir jų poveikį regionams. Ugdymo turinio metodų analitikas rinko informaciją, kūrybiškumo ugdymo metodų taikymo aspektu, parengė jų analizę ir išvadas, rekomendacijas, jas pateikė mokymų lektoriams. Pasirengimo konkursui metu konsultavo komandų dalyvius ugdant jų asmenines savybes, vertino Konkurso darbus, pateikė apibendrinimą ir įžvalgas Baigiamąjį renginį metu.

III dalis. Baigiamasis renginys. Nr. 1. Renginys organizuotas 2018 m. spalio 18 d. užbaigus pirmąjį mokymų ciklą. Pagal Studentų verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkurso „In Corpore“ nuostatas dalyvių komandos (4 studentai ir 1 dėstytojas) pristatė savo socialinio verslo idėjas, atliko ir pristatė kitas numatytas užduotis. Apdovanotos 3 komandos, pasiekusios užsibrėžtus tikslus ir laimėjusios Studentų verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursą "In Corpore". I vietos nugalėtojų komanda „Verda“ buvo apdovanota 5 d. trukmės stažuote „Studentų verslumo ir kūrybiškumo gebėjimų ugdymo plėtra“ Suomijos Tamperės taikomųjų mokslų universiteto Proakademijoje, kurioje studentų komandos visų studijų metu kuria ir įgyvendina verslo idėjų ir kt. projektus. Stažuotė įvyko 2018 m. lapkričio

5-9 d. Unikali Tamperės taikomųjų mokslų universiteto Proakademijos patirtis, pavyzdžiai studentų verslumo ir kūrybiškumo ugdymo srityje sustiprino laimėjusios komandos gebėjimus ir motyvaciją veikti. II ir III vietų laimėtojų komandos apdovanotos piniginiiais prizais. Renginio pabaigoje aptarti ir įšivertinti projekto rezultatai ir poveikis kiekvienam dalyviui: ko išmokta, kokios vertingos patirties įgyta, kaip ją galima bus panaudoti ateityje.

Daugiau informacijos internete:

<https://www.utenos-kolegija.lt/naujiena/520-ka-studentai-veikia-ne-paskaitu-metu> ; <http://udiena.lt/jaunimas/item/12271-versliausi-studentai-vyks-i-suomija>

Antrojo mokymų ciklo III dalis. Baigiamasis renginys Nr. 2 buvo organizuojamas 2020 m. balandžio mėn. I vieta Utenos kolegijos komandai „Baltoji pelėda“
 Jie vyko į 5 d. trukmės stažuotė „Studentų verslumo ir kūrybiškumo gebėjimų ugdymo plėtra“ Suomijos Tamperės taikomųjų mokslų universiteto Proakademijoje, kurioje studentų komandos visų studijų metu kuria ir įgyvendina verslo idėjų ir kt. projektus. Stažuotė įvyko 2018 m. lapkričio 5-9 d. Unikali Tamperės taikomųjų mokslų universiteto Proakademijos patirtis, pavyzdžiai studentų verslumo ir kūrybiškumo ugdymo srityje sustiprino laimėjusios komandos gebėjimus ir motyvaciją veikti. II ir III vietų laimėtojų komandos apdovanotos piniginiiais prizais. Renginio pabaigoje aptarti ir įšivertinti projekto rezultatai ir poveikis kiekvienam dalyviui: ko išmokta, kokios vertingos patirties įgyta, kaip ją galima bus panaudoti ateityje.

2 stažuotės laimėtojams Suomijoje.

2 lentelė. Projekto stebėsenos rodiklių pasiekimas

Stebėsenos rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Siektina reikšmė	Pasiekta reikšmė
Studentai, kurie dalyvavo ESF veiklose, skirtose mokytis pagal neformaliojo švietimo programas	Skaičius	135,00	135
Dėstytojai, kurie dalyvavo ESF veiklose, skirtose mokytis pagal neformaliojo švietimo programas	Skaičius	15,00	15

3 lentelė. Projekto finansinio rodiklio pasiekimas

Projektui skirtas finansavimas (Eur)	Projekte nustatyta finansinio rodiklio pasiekimo reikšmė po 12 mėn.	Finansinio rodiklio pasiekta reikšmė 2018-12-19	Jei nepasiekta 12 mėn. finansinis rodiklis, nurodyti projekto veiklų vėlavimo, finansinio rodiklio nepasiekimo priežastis	Konkretūs Projekto vykdytojo atliekami/planuojami veiksmai ir terminai užtikrinantys veiklų vėlavimų rizikų suvaldymą
107.638,45			-	-

DALYVIŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL STUDIJŲ KRYPTIS IR AUKŠTĄSIAS MOKYKLAS

I mokymų ciklo 2017-2018 m. dalyvių (studentų) pasiskirstymas pagal studijų kryptis

AM	Socialiniai mokslai	Biomedicinos mokslai	Technologijų mokslai	Iš viso
Utenos kolegija	14	4	3	21
Panevėžio kolegija	8	6	6	20
MRU	23	-	-	23
Iš viso	45	10	9	64

II mokymų ciklo 2018-2019 m. dalyvių (studentų) pasiskirstymas pagal studijų kryptis

AM	Socialiniai mokslai	Biomedicinos mokslai	Technologijų mokslai	Iš viso
Utenos kolegija	10	13	6	29
Panevėžio kolegija	12	3	9	24
MRU	18	-	-	18
Iš viso	37	26	15	71

Bendras visų projekto dalyvių (studentų) pasiskirstymas pagal studijų kryptis

AM	Socialiniai mokslai	Biomedicinos mokslai	Technologijų mokslai	Iš viso
Utenos kolegija	24	17	9	50
Panevėžio kolegija	20	9	15	44
MRU	41	-	-	41
Iš viso	85	26	24	135

1. Projekte buvo numatyta ir ugdoma trijų ir daugiau studijų sričių (biomedicinos, fizinių, humanitarinių, socialinių, technologinių mokslų) studentų verslumo kompetencijas.

Projekto tikslinės grupės buvo formuojamos pagal šiuos kriterijus iš Utenos kolegijos, Panevėžio kolegijos ir Mykolo Romerio universiteto studentų:

I mokymų cikle dalyvavo 75 asmenys, iš jų 64 studentai iš Utenos kolegijos, Mykolo Romerio universiteto ir Panevėžio kolegijos studentai, besimokantys trijose skirtingose studijų srityse: biomedicinos 10 asm., technologijų 9 asm. ir socialinių mokslų 45 asm. ir 11 dėstytojų.

II mokymų cikle dalyvavo 75 asmenys, iš jų 71 studentas, besimokantys trijose skirtingose studijų srityse: biomedicinos 26 asm., technologijų 15 asm. ir socialinių mokslų 37 asm. ir 4 dėstytojai.

Iš viso projekte dalyvavo 135 studentai ir 15 dėstytojų - 150 asm., iš jų besimokantys trijose skirtingose studijų kryptyse: biomedicinos 26 asm., technologijų 24 asm. ir socialinių mokslų 85 asm. Atkreipiame dėmesį, kad MRU studentai studijuoja socialinių mokslų studijų krypčių studijų programose.

2. Projekte buvo numatytas ir įgyvendintas verslumo ir kūrybiškumo kompetencijų ugdymas komandose, jungiančiose technologijos, biomedicinos mokslų atstovus su socialinių sričių atstovais. Komandos buvo sudarytos įvadinio mokymų pabaigoje, vykdamas dalyvių atranką ir bendraujant. Dalyvių komandos vėliau dalyvavo verslumo ir kūrybiškumo ugdymo komandose mokymuose.

Projekto eiga ugdant dalyvių verslumo ir kūrybiškumo įgūdžius ir socialinio verslo kompetencijas buvo suplanuoti 2 ciklais. Vieną ciklą sudarė 3 etapai: Įvadiniai mokymai, Mokymai komandoms ir Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo Konkursas IN CORPORE. „Įvadinio mokymų“ ir „Mokymų komandoms“ trukmė - 96 val. Mokymų organizatorius išpareigojo ne mažiau kaip 40 proc. naudojamų metodų skirti ugdymui komandose, pvz. I ciklo „Įvadinioose mokymuose“ 1 d. ugdymui komandose skirta – apie 50 proc. laiko, o 2 d. apie 40 proc. laiko, II cikle – 1 d. ir 2 d. patys pranešėjai pateikdavo komandines užduotis, kurias įtraukdavo į savo pranešimus, todėl atskirai ugdymui komandose buvo skirta kiek mažiau laiko. „Mokymai komandoms“ buvo grįsti komandinio darbo ugdymo principais, kuriuos taikė visi lektoriai ne mažiau nei 40 proc., pagal konkrečias temas, nes mokymuose dalyvavo jau suformuotos 8 komandos (po 4 komandas kiekviename cikle) ir kiti metodai nebūtų veiksmingi. Kai kurie lektoriai specialiai epizodiškai pakeisdavo dalyvių komandas, sudarydami galimybes verslumo ir kūrybiškumo įgūdžiams atsiskleisti. Vertinant visą mokymų trukmę projekte – 96 val., ugdymas komandose sudarė 83 proc. (visų mokymų daugiau nei 40 proc.).

3. Projekte įgyvendintas socialinio verslumo kompetencijų ugdymo planas (toliau - Planas).

Socialinio verslo kompetencijos buvo ugdomos visose projekto veiklose taikant įvairias ugdymo formas (1 lentelė):

1 lentelė

Socialinių verslo kompetencijų ugdymas projekte

Socialinio verslo kompetencijos	Ugdymo forma
Motyvacija socialiniams pokyčiams	Įvadiniai mokymai, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Bendras supratimas apie šiuolaikines kryptis socialinio verslumo ir socialinės ir ekonominės inovacijos srityje	Įvadiniai mokymai, Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”

Gebėjimas identifikuoti aktualias regiono, vietos bendruomenės socialines problemas	Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Savarankiškas socialinio verslo idėjos formulavimas	Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Bendradarbiavimas komandoje	Įvadiniai mokymai, Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Supratimas apie tarpusavio priklausomybę ir ryšius tarp rinkos poreikių ir socialinio poveikio	Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”
Gebėjimas tyrinėti, pasimokyti ir identifikuoti gerąsias praktikas išanalizavus atskirus socialinio verslumo srities atvejus, siekiant juos taikyti versle ar kitoje profesinėje praktikoje	Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Gebėjimas pasirinkti tinkamą teisinį verslo statusą	Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”
Gebėjimas pritraukti pinigus (gauti finansavimą) socialinio verslo idėjoms finansuoti	Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Verslo plano rengimo įgūdžiai	Mokymai, komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”
Organizuotumas planuojant verslo idėjos įgyvendinimą	Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Strateginis mąstymas, orientuotas sukurti verslo modelį, kuris per tam tikrą laiką pilnai pašalintų problemą	Mokymai, komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Novatoriškas mąstymas – novatoriškos idėjos socialinei problemai spręsti ieškojimas, kai ankstesni sprendimai neveikė	Įvadiniai mokymai, Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Gebėjimas identifikuoti įvairius dalininkus socialinės įmonės ekosistemoje	Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”
Kūrybingumas ieškant problemų sprendimo, siūlant verslo idėjas	Įvadiniai mokymai, Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Empatija sprendžiant socialines problemas	Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas “IN CORPORE”, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)

Optimizmas drąsiai siūlant savo idėjas	Įvadiniai mokymai, Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas "IN CORPORE", Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Gebėjimas suprasti rinkos poreikius ir parinkti tinkamą marketingo strategiją	Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas "IN CORPORE"
Supratimas ir gebėjimas kritiškai vertinti socialinio verslumo iniciatyvas, remiantis aplinkos, socialiniais, ekonominiais, socialinės įmonės specifiškumo aspektais	Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas "IN CORPORE", Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Pristatymo įgūdžiai perteikti savo socialinio verslo idėją kitiems suprantamu, įtikinamu, uždegančiu būdu	Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas "IN CORPORE", Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Geresni analitiniai, rašymo ir komunikaciniai įgūdžiai	Įvadiniai mokymai, Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas "IN CORPORE", Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)
Pagerinti kritinio mąstymo įgūdžiai	Įvadiniai mokymai, Mokymai komandoms, Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursas "IN CORPORE", Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo stažuotė Tamperės universitete (Suomija)

Sprendžiamos socialinės Utenos ir Panevėžio miestų bei regionų, jų rajonų socialinės problemos studentų komandoms dalyvaujant Verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkurse IN CORPORE. Vilniaus regiono ar miesto socialinės problemos sprendžiamos nebuvo, nes tik 1 MRU studentė, gyvenanti Vilniaus regione, įsitraukė į Mokymus komandoms ir dalyvavo Konkurse.

Projekte buvo atliktos Utenos, Panevėžio ir Vilniaus regionų verslo plėtros, sprendžiant socialines ekonomines problemas, poreikių analizės (autorės doc. dr. Vitalija Bartuševičienė (Utenos kolegija), Dalia Urbonienė (Panevėžio kolegija), prof. Žaneta Simanavičienė (Mykolo Riomerio universitetas). Jų pagrindu parengti pranešimai ir pristatyti mokymų dalyvių komandoms. Analizės pateiktos dalyvių komandų, ketinančių dalyvauti Studentų verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkurse IN CORPORE kapitonams detalesniam susipažinimui rengiantis konkursui. Darbui komandose studentai buvo orientuojami atsižvelgti ir modeliuoti konkrečių Utenos, Vilniaus, Panevėžio regionų socialinių problemų sprendimus. Buvo iškeltos tokios socialinės problemos, kaip: gyventojų senėjimas, sveikatos problemos ir su tuo susijęs didėjantis socialinių paslaugų namuose poreikis; jaunimo ir darbingo amžiaus asmenų emigracija, mažinanti regionų (ypač Utenos ir Panevėžio) investicinį, verslo aplinkos patrauklumą, nepakankamas pažeidžiamų visuomenės grupių - jaunimo ir pensinio amžiaus asmenų užimtumas; socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų atskirtis; smurto artimoje aplinkoje didėjimas ir saugumo sistemos, užtikrinančios galimybę kreiptis ir sulaukti pagalbos poreikis; benamystė ir su ja susijęs benamių asmenų maitinimo, laikino apgyvendinimo, pagalbos ieškant darbo, būsto ir kt. poreikis; nepakankamas visuomenės sąmoningumas dėl elgesio su gyvūnais, jų priežiūros, globos.

Konkurse IN CORPORE per du veiklų ciklus dalyvavo 7 studentų kartu su dėstytojais komandos. Tokiu būdu buvo pasirinktos 7 problemos. Dalį problemų komandos identifikavo pačios.

Studentų verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkurse IN CORPORE (2018, 2019) sprendžiant regionų verslo, viešojo sektoriaus ir bendruomenių problemas visos 7 konkurse dalyvavusios komandos pasirinko **socialinių problemų sprendimą**, nepaisant komandų sudėtyje esančių dėstytojų bei studentų profesinių bei studijų interesų (studijų krypties: biomedicina ir technologijos). Tai rodo, kad socialinės regionų problemos yra aktualios, būsimi specialistai jau dabar yra pasirengę jas spręsti, todėl darytina prielaida, kad ir ateityje komandų dalyviai neliks abejingi probleminių socialinių situacijų stebėtojais.

Pirmajame konkurso etape dalyvavo 3 komandos, pristačiusios aktualių regiono problemų sprendimui skirtas idėjas. Pirmąją vietą laimėjo Utenos kolegijos ir Mykolo Romerio universiteto studentų drauge su dėstytoju komanda „Verda“, kuri kolegijai priklausančiose buvusios kavinės patalpose nutarė steigti **internetinę kavinę Utenos miesto senjorams**. Komanda iki konkurso domėjosi tokios paslaugos poreikiu ir įsitikino, kad senjorai nori susitikti ir bendrauti su savo amžiaus žmonėmis, neretai jie jaučiasi vieniši. Vyko senjorų apklausos, buvo organizuota diskusija kavinės patalpose, jie buvo vaišinami kava.

Antrąją vietą konkurse užėmė Panevėžio kolegijos komanda „PanKomanda“, kuri komisijai pristatė **vaikų ir jaunuolių su proto negalia užimtumo centro steigimo idėją Panevėžyje**. Komanda siekė keisti požiūrį į žmones su negalia, sudarydama galimybes sveikiesiems įsitikinti intelekto sutrikimų turinčių asmenų galiomis. Panevėžio kolegijos komanda pristatė filmuotą medžiagą apie jau vykusius neįgalių jaunuolių integracijai skirtus renginius, kuriuose kartu sportavo, žaidė sveiki ir negalių turintys jaunuoliai.

Trečioji vieta atiteko Utenos kolegijos komandai „Create. Inspire. Work.“, pristačiusiai **atviros jaunimo erdvės (užimtumo centro) steigimo Užpalių miestelyje, Utenos rajone** idėją. Konkurso dalyvės buvo išanalizavusios kaimo vietovėse gyvenančių jaunų žmonių iki 29 metų situaciją ir teigė, kad jie, ypač jaunos mamos, neturi užsiėmimo, dažnai neturi darbo bei lėšų pragyvenimui. Užimtumo centrą komanda planavo steigti beatsikuriančiame Užpalių dvare. Komanda turėjo idėjų jaunų žmonių užimtumui bei galimybėms užsidirbti: steigti kepyklėlę, gaminti medinius suvenyrinius gaminius, namų buityje praversiančius dalykus (dėžutes, padėkliukus ir pan.), panaudojant vietinės įmonės „Mituva“ medžio atliekas. Komanda planavo, kad laisvalaikio gaminius būtų galima parduoti mugėse, o gautus pinigus panaudoti kelionėms, kitoms laisvalaikio formoms.

Keturios konkurso II etape dalyvavusios komandos „Baltoji pelėda“, „Ridog“, „Drąsi“, „Forever Young“ prisistatė komisijai ir renginyje dalyvaujantiems Utenos kolegijos, Panevėžio kolegijos, Mykolo Romerio universiteto studentams, dėstytojams, Utenos miesto visuomenės nariams.

Komisija geriausiai įvertino komandos Utenos kolegijos komandos „Baltoji pelėda“ projektą, kuriame numatomas **senjorų, gyvenančių atokiose Utenos rajono vietovėse, pavėžėjimas į Utenoje vykstančius renginius**. Šios komandos idėja pagrįsta regiono problemų analizės išvadomis, teigiančiomis, kad Utenos rajone labai aktuali gyventojų senėjimo problema. Komandos nariai iki konkurso ne tik studijavo statistinius demografinės rajono gyventojų sudėties duomenis, tačiau buvo susitikę su kelių didesnių seniūnijų (Leliūnų, Vyžuonų bei Užpalių) seniūnais ir išsiaiškino labiausiai socialinės atskirties dėl amžiaus paliestus gyventojus bei aktualiausias jiems problemas. Komandos nariai paslaugų poreikį tyrė bendraudami su senyvo amžiaus žmonėmis ir organizuodami analogišką paslaugą: pageidaujančius atokių vietovių gyventojus nuvežė į „Taurapilio“ kino namus, kuriame jie žiūrėjo filmą „Sengirė“, pasiūlė nuvažiuoti į prekybos centrą. „Baltosios pelėdos“ nariai lankėsi Utenos rajono savivaldybėje, analizuodami galimybes gauti savo verslo idėjai finansavimą. „Baltoji pelėda“ jau buvo apgalvojusi savo verslo formą, atlikusi kai kuriuos finansinius skaičiavimus, net nusprendusi, kad parama iki 100 eurų prie senjorų pavėžėjimo idėjos galėtų prisidėti ir senjorų artimieji. Komanda buvo numachiusi, kad vairuotojais įdarbins du šiuo metu niekur

nedirbančius žmones, tuo spręsdama ir daugiau socialinių problemų. Užsidirbti lėšų komanda numatė teikdama pavėžėjimo paslaugas ir kitiems klientams tada, kai šių paslaugų nereikės senjorams.

Antrąją vietą laimėjo Panevėžio kolegijos komanda „Forever Young“. Jie konkursui pateikė jau nuo paskutiniųjų intensyvių mokymų dienų puoselėtą idėją, kaip finansiškai padėti senjorams, turintiems nepakankamai pajamų. „Forever Young“ nariai **sukūrė socialinių tinklų modelį (programėlę) Panevėžio regiono** senjorams, kuriam priklausantys senjorai galėtų ne tik bendrauti, bet ir keistis nereikalingais daiktais, įsigyti reikiamus bei uždirbti pinigų už savitarpio paramos tinklui pateiktus daiktus. Visa ši apyvarta vertinama taškais, kurie būtų konvertuojami į eurus. Prie paramos senjorams galėtų prisidėti ir jų artimieji, tiesiog pervesdami pinigų į fondą. Šios komandos sukurta paramos senjorams sistema gana sudėtinga, todėl jos perteikimui buvo pasirinkta vaizdi ir labai paprasta bei suprantama forma – buvo tiesiog demonstruojama, kaip ir iš kur atsiranda senjorų fondo lėšos, kaip reikiami jiems daiktai ar pinigai pasiekia juos.

Kaip ir „Baltosios pelėdos“, Panevėžio kolegijos **verslo idėja yra skirta sumažinti senjorų socialinę atskirtį, vienišumo jausmą, sprendžiant gana konkrečias senyvo amžiaus žmonėms išskylančias problemas**, kurios buvo išgrynintos bei projekto dalyviams pristatytos regiono problemų analitikų.

Trečiąją vietą, nuo antrosios vietos laimėtojų atsilikusi labai mažu surinktų balų skaičiumi, laimėjo Utenos kolegijos komanda „Ridog“. Komanda komisijai pristatė jau pradėtą įgyvendinti ir gerai apgalvotą „**Gyvūnų viešbučio**“ idėją. Komanda jau seniai buvo apsisprendusi teikti pagalbą globojamiems gyvūnams, analizavo situaciją rajone, kūrė įvairius paramos planus, tačiau galiausiai nutarė vienos komandos narės tuščiaje name steigti gyvūnų viešbutį. Verslo idėja buvo paremta komandos narių tyrimais, kurie atskleidė, kad Utenoje yra tokios paslaugos poreikis, kad analogiškais paslaugomis kituose rajonuose gyventojai naudojami tais atvejais, kai turi kažkur išvykti, o savo augintinių negali pasiimti kartu. Komisijai buvo pristatyti pačių komandos narių sukurti filmukai apie nuveiktus parengiamuosius darbus, interviu su gyvūnų globos klausimais besidominčiais asmenimis, reklamos socialiniuose tinkluose pavyzdžiai ir pan. „Ridog“ atstovės pasakojo, kad už gyvūnų viešbučio paslaugas gautų lėšų dalį jos skirtų Utenos gyvūnų globos draugijai. Lėšų komanda žada gauti ir už pačių pagamintus aksesuarus gyvūnams – komisijai komandos narės leido patyrinėti savo pačių rankomis sukurtus guolius gyvūnams, kurių iki konkurso parduota už 60 eurų.

Labai nedideliu balų skirtumu ketvirtoje vietoje liko Utenos kolegijos komanda „Drąsi“, kurios verslo idėja – **padėti įgyti daugiau pasitikėjimo savimi, pajusti asmeninį orumą Utenos moterims**, kurios dėl įvairių priežasčių negali pasinaudoti kosmetologo paslaugomis ir apskritai rūpintis savimi. Komanda daug nuveikė planuodama grožio centro, kuriame veiktų kokteilių baras, būtų vaikų zona, būtų naudojama ekologiška kosmetika, steigimą Utenoje. Šios komandos verslo idėja siekia spręsti socialinę riziką patiriančių moterų problemas, tačiau susieta ir su kitų tikslų siekimu: tausoti aplinką, skatinti ekologiškų produktų naudojimą maistui ir kosmetikoje. Planuojama ir jau yra apgalvotos detalės, kad įsteigus grožio saloną ir suteikus klientėms įvairias paslaugas, dalį pelno komanda skirtų būtent negalinčioms tokias paslaugas sau leisti jaunosioms moterims, auginančioms vaikus. Komanda „Drąsi“ savo idėją jau išbandė Kovo 8-osios proga surengusi savotišką šventę Utenos šeimos ir vaiko centro Krizių centro klientėms. Renginio metu moterys, auginančios mažus vaikus, turėjo galimybę pasidžiaugti grožio procedūromis, pasivaišinti ekologiškais kokteiliais, o jų vaikučiais tuo metu rūpinosi komandos narės.

Pagrindinės priemonės ir metodai, kuriais buvo organizuojamas projekte socialinių problemų sprendimas ugdant socialinio verslo kompetencijas:

Įvadiniai mokymai: N. Oželytės pranešimas “Jauno žmogaus pasirinkimai: kūrybiškumas ir visuomenės lūkesčiai”, R. Tamošiūno ir A. Žaltkovskio diskusija su dalyviais apie verslą “idėjų atsiradimas, kūrimas, rezultatai ir pokyčiai: šaliai, regionams”, “Idėjų paieška”, A. Žaltkovskio komandinės užduotys “Kaip sukurti produktą ar paslaugą regionui. Idėjos”, “Kaip parduoti produktą ar paslaugą regionui. Idėjos”, V. Masteikienės pranešimas ir komandinė veikla “Socialinis verslas”, M. Juknienės pranešimas “Socialinis verslas Lietuvoje. Pavyzdžiai ir jų analizė”, D. Kniūkštos pranešimas “Verslo skaitmenizavimas, sėkmės istorija”, O. Gasanovo pranešimas “Asmeninis tobulėjimas, laiko planavimas”, D. Dikšaičio pranešimas ir komandinė veikla “Iniciatyvos galia ir drąsa rizikuoti”, S. Burbaitės pranešimas “Socialinių tinkle svarba, komunikacija, prekės ženklai”.

Mokymai komandoms: Soc. problemų ir rinkos poreikio identifikavimas: Strateginis marketingas, Linas Šimonis; Soc. verslas ir verslumo ugdymas: Kaip kurta vertė sau ir visuomenei, Olegas Lapinas, Kūrybiškumo ugdymas: Pardavimai, Andrius Jarašiūnas, Soc. verslas ir verslumo ugdymas: lyderystė ir asmeninis potencialas, Povilas Petrauskas; Soc. problemų ir rinkos poreikio identifikavimas: marketingas ir rinkos supratimas, Ringaudas Rūčys; Planavimas ir komandos valdymas: socialinės inovacijos versle, M. Juknienė ir A. Survila. Mokymų metu taikyta komandinio ugdymo metodai, atvejo analizės, prezentacijos, vaidybinės situacijos, video medžiagos peržiūra, degustacijos, edukacinės išvykos į įmones

Komandų pasirengimo veikla ruošiantis Studentų verslumo ir kūrybiškumo ugdymo konkursui IN CORPORE

Baigiamieji renginiai ir Konkursai komandoms pristatant socialinio verslo idėjų sprendimus.

Stażuotės Pirmos vietos Konkurso laimėtojų komandai Tamperės taikomųjų mokslų universitete (Suomijoje): I-etapas – spręstos vietinės problemos, II-etapas – komandos idėja adaptuota vietos reikmėms.

Projekto vadovė Aurelija Pelenienė

2019-09-11